

BYSTRAN

Občasník obyvateľov a priateľov obce Bystrá

Ročník III.

www.bystra.sk

20. marec 2024

noviny@bystra.sk

ZADARMO

Vážení občania, milí návštevníci obce Bystrá!

Nadchádzajúca kvetná nedeľa je neklamným znakom toho, že sa blížila kresťanské sviatky Veľkej noci. Tieto sviatky sú sviatkami bolesti, utrpenia, ale aj nádeje a vzkriesenia. Dávajú človeku novú nádej a posilňujú vieru. S Veľkou nocou sa nám spájajú takmer vždy veci príjemné. Okolo nás sa v tom čase prebúdzajú príroda, stromy začínajú

pučať, kvety kvitnúť. V záhradkách, lesoch, na lúkach vzniká nový život doplnený o farbu nádeje, posilnenia a povzbudenie. Po dlhom zimnom čase a tmavých nociach predlžujú sa jarné dni a človek je odrazu naplnený novou energiou a elánom. Na poliach sa začína vysádzať nová úroda. Aby mohla vzkĺčiť, musia semená najprv odumrieť. Skrze smrť prichádza nový život. A to je nádherná paralela Veľkej noci.

Už naši predkovia si vážili a ctili prírodu, ktorá im poskytovala živobytie a po zime im ponúkala šancu na lepší život. Preto si toto obdobie

spájali s rôznymi slávnosťami, ktoré sa stali tradičnými a prechádzali z generácie na generáciu a uchovávali sa dodnes. Staré dobré zvyky sa síce pomaly vytrácajú, ale v našich srdciach naďalej zostáva kresťanský odkaz Veľkej noci. Ten pravý odkaz by mal zostať v našich srdciach nielen počas veľkonočného obdobia, ale po celý rok.

Po tohtoročnej, nie veľmi dlhej zime, nám rýchlo prichádza jar, príroda sa rýchlo prebúdzajú a už nás ťahá, hoci je stále iba marec, do záhrad. Začína sa najkrajšie obdobie roka – dlho očakávaná jar spolu so svojimi neopakovateľnými krásami, kvitnúcimi kvetmi a omamnými vôňami. Obdobie, ktoré sledujeme rok čo rok a predsa nás vždy znovu a znovu fascinuje. Optimizmus, radosť a ohňostroj farieb – to sú veľkonočné sviatky. Stretnutie rodiny okolo sviatočného stola, kde má svoje miesto pohoda, veselosť a vedomie, že kedykoľvek pri tomto stole nájdeme svoje miesto.

Vážení Bystrania, milí chatári, chalupári a všetci návštevníci našej malebnej obce v srdci Nízkyh Tatier. Prajem vám požehnané prežitie veľkonočných sviatkov a veľa Božej milosti, pevné zdravie a pokoj v rodine i vo svete.

Váš starosta,
Martin Albery

Deň narcisov, ktorý sa uskutoční 18. apríla 2024, sa bude niesť v znamení boja proti rakovine. Kúpte si v tento deň žltý jarný kvietok. Dobrovoľnou čiastkou tak prejavíte spolupatričnosť a podporu onkologickým pacientom.

Editoriál

Vstupujeme do vašich domácností v čase predsviatočnej atmosféry. Dovtedy, kým zasadneme k slávnostne prestretému veľkonočnému stolu, nás však čakajú prezidentské voľby. Verím, že využijete možnosť zúčastniť sa ich a vyberiete si toho správneho kandidáta. V tomto čísle sme pre vás pripravili veľa zaujímavých informácií, z ktorých vyplýva, že naša obec sa zviditeľňuje nielen prostredníctvom cestovného ruchu. Okrem iného, patrí medzi niekoľko samospráv na Slovensku, ktoré sa zapojili do prestížneho európskeho projektu s významným zámerom. Prečítajte si zaujímavosti aj z histórie obce a v rozhovore vám priblížime prácu našej veterinárnej lekárky. Tí, ktorí neboli na tohtoročnej fašiangovej zábave, dočítajú sa, že tam opäť vládla vynikajúca nálada. Z denníka našich hasičov sa dozvieme o ich zásahoch počas Vianoc a neprehliadnite informácie o možnosti darovať im dve percentá svojich daní. Iste si každý z vás nájde aj v tomto vydaní niečo, čo upúta jeho pozornosť, ale veľmi by nás potešilo, keby ste aj vy v budúcnosti prispeli k obohateniu obsahu obecných novín. Aj v mene redakcie vám prajeme požehnané veľkonočné sviatky.

O. Kleinová

Voľby 2024

VOĽBY PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prezidentské voľby sa budú konať 23. marca 2024. Za prezidenta bude zvolený kandidát, ktorý získá nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov. Ak ani jeden kandidát nezíská potrebnú väčšinu, druhé kolo sa koná o 14 dní, čo pripadá na 6. apríla 2024.

VOĽBY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Voľby do Európskeho parlamentu sa budú konať 6. až 9. júna 2024. Na Slovensku sa uskutočnia 8. júna 2024. V eurovoľbách si zvolíme poslancov do Európskeho parlamentu, ktorí budú v Európskej únii zastupovať Slovensko.

Zmena času

Dňa 31. marca 2024 o druhej hodine posunutím hodinových ručičiek na tretiu hodinu prejdeme na letný čas.

S Martinom Albertym, starostom obce Bystrá

Sprísnenie šetrenia energií sa nám oplátilo

Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) každoročne prezentuje údaje o hospodárení všetkých 2930 obcí, miest a mestských častí na Slovensku. Ako dopadlo hodnotenie obce Bystrá po prvom roku vášho pôsobenia v pozícii starostu?

Teší ma, že trend z predchádzajúcich rokov pokračuje a aj po prvom roku môjho „starostovania“ sa naša obec nachádza vo výbornom finančnom zdraví. Zo šesťdielnej bodovej stupnice hodnotenia sme dostali päť bodov, čo znamená výborné finančné zdravie obce Bystrá. Aj toto hodnotenie svedčí o dobrom a racionálnom hospodárení.

V minulom roku o takomto čase boli kľúčovým problémom a témou diskusií vysoké ceny energií. Ako sa situácia v našej obci javí dnes?

Áno, energie sú témou, ktorá stále v spoločnosti rezonuje. Musím však povedať, že vyúčtovanie minulého roka a predčaskové platby ma potešili. Sú to príjemnejšie informácie ako v roku 2023. Hneď, ako nám v minulom roku prišli päťnásobne zvýšené predčaskové platby, režim šetrenia energie, v ktorom sme aj dovtedy fungovali, som navrhol ešte viac sprisniť na všetkých našich odberných miestach, kde to bolo možné a oplátilo sa. Na takmer všetkých odberných miestach nám prišli preplatky a aj predčaskové platby na tento rok sú nižšie, ako v minulom roku. Navyše, po konzultácii s Ministerstvom hospodárstva SR, sa nám podarilo získať dotáciu na energie v podobe „energošekov“.

V jednom z predchádzajúcich čísel sme informovali o príprave na výrub stromov v cintoríne.

Rizikové stromy v hornej časti cintorína, ktoré ohrozovali bezpečnosť hrobových miest, či pohybujúcich sa osôb, sú spílené. Za profesionálne a bezpečné spílenie rizikových stromov ďakujem Dušanovi Vraniakovi. Stromy, ktoré boli spílené, vysadili ešte naši predkovia a z úcty k nim som navrhol, aby z hrubších častí boli vyrezané drevené sochy, ktoré budú mať v obci čestné miesto. Zostatkové drevo poslúži ako palivo v sále kultúrneho domu. Pochopiteľne, v zmysle podmienok výrubu stromov vysadíme na miestach výrubu nové, mladé stromy. Keď hovoríme o téme bezpečnosti a výrube stromov, požiadal som aj Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) o výrub rizikových drevín okolo vodného toku v našej obci.

Občania sa dožadovali automatu na PET fľaše a plechovky, ktorý mal byť zabudovaný v predajni COOP Jednota v Bystrej.

Veľmi ma to mrzí, hoci som sa všemožne snažil vyhovieť požiadavke našich občanov, podľa komunikácie s vedením COOP Jednoty Brezno, v predajni v Bystrej nebude možné z kapacitných dôvodov inštalovať fľaškomat na PET fľaše a plechovky.

Obec má rozpracovaných niekoľko zaujímavých projektov. Prezradíte nám, ako pokračuje v ich realizácii?

Azda sa na prvý pohľad môže

zdať, že sa nič výrazne nerobí, no opak je pravdou. Vo viacerých oblastiach robíme veľa prípravných prác, projektových dokumentácií, hľadáme riešenia či nové nápady. Na všetkých našich projektoch sa teda naplno pracuje, hľadáme možnosti ich financovania, v dohľadnej dobe pripravujeme aj ďalšie projekty, o ktorých budeme určite informovať.

Ak sa nemylim už niekoľko rokov je témou takmer každého zasadnutia obecného zastupiteľstva výstavba bytového domu pre mladé rodiny. Je niečo nové?

Táto téma sa v našej obci skutočne skloňuje od roku 2017 a riešime ju aj v súčasnosti. Už ako poslanec obecného zastupiteľstva a zástupca mladej generácie som dúfal, že sa nám táto snaha, miestami až boj, podarí dotiahnuť do úspešného konca. Dnes máme rok 2024 a prevod vlastníctva pozemku v správe Slovenského pozemkového fondu v prospech našej obce sa uskutočnil. Po siedmich rokoch tvrdých rokovaní, ktorým bolo venované nemerateľné množstvo úsilia a energie, máme pozemok, na ktorom budú stáť nájomné byty pre mladé rodiny, z čoho mám nesmiernu radosť. O všetkých ďalších krokoch budeme samozrejme včas informovať aj prostredníctvom novín.

Momentálne v regióne rezonuje problematika dlhodobého obmedzenia dopravy smerom na Banskú Bystricu. Aj keď sa to našich občanov bytostne netýka, predsa len cestujú do krajského mesta. O čo ide?

Aj keď v čase uzávierky našich novín môžeme hovoriť len o budúcom čase, na trase medzi Banskou Bystricou a Breznom je plánovaná od polovice marca rekonštrukcia ciest. Po zimnej prestávke začnú práce medzi Lučatinom a Nemecvou, čo spôsobí zdržanie podľa predpokladu zhruba 30 minút a v nedeľu popoludní aj 2 hodiny. Pokračuje rekonštrukcia križovatky Predajná. Podľa stanoviska ministerstva dopravy ide o výstavbu mimoúrovňovej križovatky, ktorej ukončenie je plánované na október. Tu je presmerovaná premávka na obchádzkovú trasu, takže nedôjde k obmedzeniu verejnej dopravy. Na trase medzi Breznom a Banskou Bystricou je plánovaná aj rekonštrukcia niekoľkých mostov, ktoré sú v havarijnom stave. Od 18. marca je plánovaná rekonštrukcia cesty I/66 v Podbrezovej, v celkovej dĺžke 680 metrov. Práce budú prebiehať za verejnej premávky, usmerňovanej podľa schváleného dopravného značenia v ôsmich etapách. Pri prvej až šiestej etape bude doprava zabezpečená súbežne v oboch smeroch, so zúžením šírky jazdných pruhov a zníženou rýchlosťou na 30 km/hod. Pri realizácii siedmej etapy bude premávka zúžená do jedného jazdného pruhu. Doprava bude riadená počas pracovného času „regulovčikmi“ a v ostatnom čase svetelnou signalizáciou. Od septembra sa premávka zúži do jedného jazdného pruhu, doprava bude riadená „regulovčikmi“ a semaforami. V tomto období treba počítať so zvýšeným obmedzením dopravy a vytváraním kolón v dopravnej špičke. Práce by mali trvať do novembra 2024.

Ambíciou je vytvorenie európskej verejnej sféry

Bystrá medzi 24 krajinami

Cieľom projektu Európskej komisie Building Europe with Local Councilors (Budovanie Európy so zástupcami miestnych samospráv – ďalej BELC), je vytvoriť európsku sieť politikov volených na miestnej úrovni, ktorí budú komunikovať s Európskou úniou prostredníctvom spojenectva medzi Európou a samosprávou na miestnej úrovni.

Do BELC je zapojených 24 krajín, na výzvu reagovali aj zástupcovia samospráv zo Slovenska. Aktuálne je v projekte zapojených 17 slovenských zástupcov miestnych samospráv. Medzi piatimi samosprávami zo stredného Slovenska je aj naša obec. Zastupovať ju bude Mgr. Martin Alberty, starosta, ktorý nám o projekte povedal: „Prostred-

níctvom projektu BELC bude umožnené aj miestnym samosprávam vyjadrovať sa k témam súvisiacim s EÚ. Verím, že členstvo v BELC nám pomôže zvýšiť angažovanosť a podporiť diskusie o aktuálnych otázkach, týkajúcich sa budúcnosti Európy. Ambíciou do budúcnosti je vytvorenie skutočnej európskej verejnej sféry a my sa budeme môcť

na tom podieľať prezentovaním svojich názorov či návrhov. Projekt umožní miestnym poslancom šíriť informácie o problémoch EÚ, ktoré sa týkajú občanov na miestnej úrovni.

Minister Raši v Brezne

Dňa 19. januára navštívil náš región Richard Raši, minister in-

R. Raši, minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a podpredseda BBSK R. Malatínek rokovali s M. Alberty o podpore projektov našej obce

vestícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR a poslanec

NR SR, podpredseda Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) Roman Malatínek, ktorých sprevádzal M. Alberty. Navštívili primátora okresného mesta Tomáša Abela a starostku Polomky Magdalénu Melagovú. Predmetom rokovaní boli problémy v rôznych oblastiach regionálneho rozvoja. Minister prezentoval plány smerujúce k zefektívneniu schvaľovacích procesov a odbúravaniu nadmernej byrokracie pri podávaní žiadostí o nenávratné finančné prostriedky. Rokovali aj o podpore projektov pre obec Bystrá. „Minister Raši, ktorý má svoj pôvod na Horehroní, na náš región nezabúda a to ma veľmi teší,“ konštatoval M. Alberty.

S riaditeľom úradu práce

Dňa 12. januára 2024 sa starosta obce Bystrá stretol s novým riaditeľom Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) Martinom Ridzom. Prebrali spolu aktuálne témy sociálnej politiky a diskutovali aj o nových výzvach v tejto oblasti.

Regionálne rokovanie ZMOS

Dňa 7. februára sa v Brezne uskutočnilo regionálne rokovanie Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), obcí Horehronia a stredného Rudohoria. Témou rokovaní boli viaceré pálčivé témy nášho regiónu. Zasadnutia sa zúčastnil aj predseda Okresného úradu v Brezne Roman Romančík a riaditeľ ÚPSVaR Martin Ridzoň, ktorí predstavili aktuálne plány činnosti v úseku rodiny a sociálnych služieb.

Vyhoveli požiadavke regiónu

Dňa 1. marca sa M. Alberty zúčastnil tlačovej konferencie o zaradení Nemocnice s poliklinikou Brezno, n.o., (NsP) do 2. (regionálnej) úrovne nemocníc. Ministerstvo zdravotníctva SR na čele s ministerkou Zuzanou Dolínkovou vypočulo objektívne argumenty vedenia nemocnice v prospech jej zaradenia do vyššej úrovne siete nemocníc. Hlas minuloročnej petície za preradenie nemocnice podporený skoro tridsiatimi tisíckami obyvateľov, spolu s mnohými niekoľkomesačnými aktivitami vedenia nemocnice, mesta Brezna, Železniární Podbrezová, a.s., BBSK, ale aj niektorých starostov obcí nebol márnym, povedal primátor mesta Brezna Tomáš Abel.

„Teší ma, že aj z tohto miesta dnes môžeme priniesť pozitívne správy – tentokrát pacientom zo stredného Slovenska. Hlavným benefitom pre pacientov z tohto hornatého regiónu s komplikovanejšou cestnou infraštruktúrou bude zabezpečenie dostupnej a kvalitnej zdravotnej

„Horehronské zdravotnícke zariadenie má potenciál a spĺňa požiadavky na nemocnicu druhej kategórie,“ konštatovala ministerka zdravotníctva Z. Dolínková

starostlivosti,“ uviedol na tlačovej konferencii predseda NR SR Peter Pellegrini. V druhej úrovni siete nemocníc je NsP Brezno zaradená s platnosťou do konca tohto roka. Znamená to, že nemocnica musí plniť zákonom stanovené špeciálne personálne, materiálne-technické

podmienky, aj počet výkonov. Dôvody, prečo bude v druhej kategórii, sa podľa Dolínkovej týkajú aj geografickej situácie. Objasnila, že horehronské zdravotnícke zariadenie má potenciál a spĺňa požiadavky na nemocnicu druhej kategórie. „Som rád, že spoločnými silami sa nám podarilo NsP v Brezne vrátiť to, čo jej patrí. Veľká vďaka za spoluprácu patrí generálnemu riaditeľovi Železniární Podbrezová Vladimírovi Sotákovi, primátorovi mesta Brezna Tomášovi Abelovi, predsedovi BBSK Ondrejovi Lunterovi, podpredsedovi BBSK a poslancovi NR SR Romanovi Malatíncovi, Brežňanom a Horehroncom, ktorí podpísali petíciu za preradenie nemocnice späť do 2. kategórie, vedeniu NsP Brezno a všetkým, ktorí prispeli k úspešnému výsledku. Takto má podľa mňa vyzeráť spolupráca vlády, samospráv a podnikateľov pre prospech ľudí v regiónoch,“ povedal starosta našej obce.

Aj malé obce majú svoje postavenie

V rámci Komory obcí ZMOS sa uskutočnilo 27. februára v Janovej Lehote rokovanie zástupcov malých obcí do 500 obyvateľov. Predseda ZMOS Jozef Božík v úvode povedal: „Na Slovensku máme približne 1100 obcí do 500 obyvateľov, ktoré majú svoje špecifické potreby. V porovnaní s väčšími samosprávami vnímajú každé opatrenie vlády, ktoré má negatívne vplyvy na kompetencie a rozpočty obcí citlivejšie. Aj tieto samosprávy vykonávajú všetky kompetencie, bez rozdielu na ich veľkosť podľa počtu obyvateľov a zabezpečujú služby pre svojich občanov. Na rokovaní odznali dôležité témy z viacerých sfér. Zástupcovia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a Komory opatrovateľiek priblížili problémy v sociálnej a opatrovateľskej oblasti. Na programe bola aj pripravovaná výzva z Plánu obnovy a odolnosti SR, ale aj problematika miestnych akčných skupín a eurofondov. Martin Alberty po tomto pracovnom rokovaní povedal: „Mám dobrý pocit, že v ZMOS majú svoje miesto aj také obce, ako sme my. Takisto poskytujeme verejné služby pre svojich občanov a zaslúžime si mať aj adekvátne postavenie a financovanie.“

Účastníci tlačovej konferencie o zaradení NsP Brezno, n.o., do 2. úrovne nemocníc

Prihovára sa vám Mons. Mgr. Dušan Lukáč

Zmysel Veľkej noci

Nie je to tak dávno, čo sme slávili sviatok Narodenia Pána. Je dobré, keď si to pripomenieme, pretože sviatky Veľkej noci sú naplnením, plným významom jeho príchodu. „... pre túto hodinu som prišiel.“ – povedal Ježiš, keď sa stávalo čoraz jasnejším, že jeho život bude obetovaný (Jn 12, 27). To nám navodzuje predstavu niečoho veľmi významného, keď cieľ Jeho príchodu je položiť život. Ak

teda chceme s plným významom prežiť zmysel Veľkej noci, musíme sa s tajomstvom týchto sviatkov stotožniť. Je dobré, ak prežijeme veľkonočné sviatky v plnosti, to znamená uprostred cirkvi, ktorá ich bude sláviť. Tam sa totiž v liturgickej a sviatostnej forme môžeme akoby dotknúť všetkých tých udalostí, ktoré sa diali okolo Ježiša a s Ježišom. No musíme si uvedomiť, že aj keď sa na začiatku stávame pozorovateľmi, divákmi tých udalostí, na konci cesty sa musíme stať ich účastníkmi. Sledujeme akoby cestu Ježišových nasledovníkov. Dobrým vzorom je pre nás svätý Peter. Nasledoval Ježiša. Počúval Jeho slovo a sledoval, ako koná skutky. No v momente, keď Ježiš nastúpil cestu naplnenia a bol zajatý, nebol schopný k tomu nič pridať, ani nič urobiť. Stal sa len pozorovateľom a divákom. Pasívne sledoval, čo sa dialo s Ježišom, keď ho viedli k veľkňazovi na vypočúvanie. Keď sa veci priostřili, zaprel ho a ušiel. Všetci ušli... Sú veci, ku ktorým mi nevieme nič pridať. No keď Ježiš vstal z mŕtvych, všetko sa zmenilo. Niečo podobné ako Petrovi, sa má stať aj nám. Veľká noc sú pekné sviatky. Jar, voľno, dobré jedlá. Moja známa sa raz pýtala

kolegu v práci, čo bude robiť cez sviatky. „Dobre sa vyspím, dobre sa najem a pôjdem na prechádzku s manželkou... a.. navštívime aj svokrovcov,“ odpovedal. Pekné a vzácné veci. Ale to nevystihuje zmysel Veľkej noci. A nedáva to ani odpoveď na zmysel nášho života a ani na zmysel toho, čo tieto sviatky znamenajú. Slávenie uprostred cirkvi nás teda vŕha do tých udalostí. Na počiatku sme divákmi. No na konci sme povolaní uveriť, stať sa spoluúčastníkmi tých udalostí. A potom pokračovať s tým veľkým tajomstvom v obyčajnom každodennom živote. Vidieť ľudí okolo seba v tej hodnote, akú má vykupiteľské dielo Ježiša. Vidieť tak aj seba. Nebáť sa mať veľké srdce,

nebyť zaskočený, že svet je často iný a často komplikovanejší, ako by sme chceli. Ved' inak by sme nepotrebovali to, čo urobil Ježiš. Že zomrel a vstal z mŕtvych.

Čas obradov

ŠTVRTOK SVÄTEHO TÝŽDŇA:

28. marca, Kostol sv. Matúša Mýto pod Ďumbierom o 18. hodine

PIATOK UTRPENIA PÁNA:

29. marca, Kostol sv. Matúša Mýto pod Ďumbierom, o 15. hodine

SOBOTA – VIGÍLIA ZMŔTVYCHVSTANIA:

30. marca, Kostol sv. Matúša Mýto pod Ďumbierom o 18.30 hodine

NEDEĽA PÁNOVHO ZMŔTVYCHVSTANIA:

31. marca, Kostol sv. Floriána Bystrá o 8. hodine, Kostol sv. Matúša Mýto pod Ďumbierom o 9. hodine

Veľkonočné symboly

Na veľkonočnú nedeľu nesmú na žiadnom stole chýbať baranček či zajačik, šibačkový pondelok sa zas nesie v znamení korbáčov a sladkých vajičiek. Veľká noc je významným sviatkom kresťanskej cirkvi. Viete, čo veľkonočné symboly znamenajú a odkedy sa tradujú?

Vajičko

Jedno z najznámejších symbolov týchto sviatkov je vajičko. Znáť sa malo nový život a plnosť. Spĺňalo však aj funkciu obradového jedla. V kresťanstve sa zas vykladá ako symbol zatvoreného hrobu, z ktorého vstal Kristus. Najstaršie maľované vajička na našom území pochádzajú zo 7. storočia. Našli sa v staroslovanských hroboch a ozdobené boli animálnymi a rastlinnými ornamentmi. Neskôr sa maľovali iba načerveno, aby pripomínali Ježišovu krv. Modrá farba bola zakázaná, pretože predstavovala smútok. Kraslice v minulosti nemohli chýbať v žiadnej domá-

nosti, pretože okrem symbolického funkcie nadobudli aj funkciu daru.

Baránok

Je symbolom nevinnosti, teda baranček bol rozšírený už v predkresťanskej tradícii v Stredomorí,

ktoré obývalo množstvo pastierov. V židovskej tradícii sa používal ako obetné zviera za hriechy. Baranček v kresťanstve znázorňuje obeť Ježiša. Zajačik v pohanských rituáloch predstavoval príchod jari, takisto ako kuriatko. O tomto mi-

lom zvieratku je zmienka dokonca v Biblii, kde sa píše, že toto stvorenie je síce maličké, no múdrejšie nad mudrcov. V kresťanskom ponímaní symbolizuje skromnosť a pokoru. V Byzancii bol zajac vo zvieracej symbolike znakom Krista.

Bahniatka sú takisto neodmysliteľnou súčasťou Veľkej noci. Pôvodným symbolom je však palmová ratolesť, ktorou bol Ježiš vítaný pri zmŕtvychvstaní. Keďže sa u nás tento strom nevyskytuje bol nahradený bahniatkami.

Rady pre voličov k prezidentským voľbám

Právo voliť prezidenta má občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania volieb dovŕšil 18 rokov. V porovnaní s komunálnymi a župnými voľbami môže volič odovzdať svoj hlas aj inde ako v mieste svojho trvalého bydliska. Podmienkou je získanie hlasovacieho preukazu, ktorý vydáva obec.

AKO VOLIŤ

Po príchode do volebnej miestnosti **musí volič preukázať volebnej komisii svoju totožnosť. Na to slúži občiansky preukaz.** Ak volí v inom volebnom okrsku ako v tom, v ktorom bol pôvodne zapísaný, musí predložiť aj hlasovací preukaz. Cestovný pas je ako preukaz totožnosti vo voľbách prezidenta prípustný, ale len pre oprávnených voličov, ktorí nemajú na Slovensku trvalý pobyt. Tí môžu prísť počas volebného dňa do ktorejkoľvek volebnej miestnosti a hlasovať tu s platným pasom. Popri tom musia súčasne okrskovej volebnej komisii predložiť čestné vyhlásenie o trvalom pobyte v cudzine, ktorého vzor zverejní mi-

nisterstvo vnútra na svojom webe. Hlasovanie im okrsková volebná komisia umožní a dopíše ich do zoznamu oprávnených voličov. Do pasu v časti poznámky vyznačí, že volič hlasoval. Uvedie tam číslo okrsku, v ktorom hlasoval, dátum a podpis predsedu a podpredsedu volebnej komisie. Pre vyplnenie hlasovacieho lístka je potrebné odobrať sa do osobitného priestoru na hlasovanie, ktoré určí volebná komisia. Na hlasovacom lístku volič zakrúžkuje poradové číslo len jedného kandidáta. Prezidentskí kandidáti sú uvedení v abecednom poradí. Hlasovací lístok vloží do obálky a vhodí do volebnej urny.

POMOC S HLASOVANÍM

Ak volič nevie sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie, musí to oznámiť volebnej komisii. V takom prípade má právo vziať so sebou do priestoru vyhradeného na hlasovanie inú osobu, aby podľa jeho pokynov upravila hlasovacie lístky a vložila ich do obálky. Takúto asistenciu ale nesmú poskytovať členovia volebnej komisie. Zároveň

takto hlasujúcich ľudí musia poučiť o spôsobe hlasovania, ako aj o skutkovej podstate trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb. Takýto trestný čin spácha človek, ktorý násilím, hrozbou násilia alebo ľstou bráni hlasovať, prípadne hlasovať druhého núti. O pomoc môže inú osobu požiadať aj volič, ktorý pre zdravotné postihnutie nemôže sám vložiť obálku do volebnej urny. Nesmie to však byť člen volebnej komisie. Ak nepoužitý alebo zle vyplnený lístok človek vynesie z volebnej miestnosti von, hrozí mu pokuta 33 eur.

VYBAVENIE HLASOVACIEHO PREUKAZU PRE VOĽBU MIMO MIESTO TRVALÉHO BYDLISKA

Ak volič vopred vie, že v deň konania prezidentských volieb sa nebude nachádzať v mieste trvalého bydliska, môže požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu. Obec mu ho vydá a vyškrtnie ho zoznamu voličov v príslušnom volebnom okrsku. S hlasovacím preukazom môže odvoliť kdekoľvek na Slovensku. Voličské preukazy sa vydávajú zvlášť pre prvé a druhé kolo voľby.

KEDY A AKO ŽIADAŤ

Požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu môže volič osobne najneskôr posledný pracovný deň pred konaním volieb v úradných hodinách obce. Požiadať mohol aj listom či elektronicky, ale žiadosť musela byť doručená obci najneskôr pätnásť pracovných dní pred dňom konania volieb.

DRUHÉ KOLO VOLIEB

Prezidentské voľby sú obvykle dvojkoľové. Jedno kolo by stačilo len v prípade, ak by v ňom jeden z kandidátov získal nadpolovičnú väčšinu hlasov. V histórii samostatného Slovenska pri priamej voľbe prezidenta sa to zatiaľ nestalo. Druhé kolo volieb sa musí konať do štrnásť dní od prvého.

Prvé kolo volieb sa uskutoční 23. marca 2024. V prípade, že prezident nebude zvolený v prvom kole volieb, druhé kolo sa uskutoční 6. apríla 2024.

Z rokovaní BELC v Bruseli

Starosta našej obce, Martin Alberty, sa v dňoch 12. až 14. marca 2024 na pozvanie stáleho zastupenia Európskej komisie na Slovensku, zúčastnil v Bruseli pracovných rokovaní ako člen prestížnej európskej siete Budovanie Európy so zástupcami miestnych samospráv (BELC). Na úrovni Európskej komisie (EK) sa uskutočnili rokovania s Alessandrom

Giordanim, vedúcim oddelenia pre členské štáty BELC a následne s Petrom Stanom, špecialistom EK pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Európskej únie (EÚ). Predmetom rokovaní bol význam EÚ, význačnosť zapojenia sa do eurovoľieb, ale aj hrozby a riziká pre EÚ a samosprávy. K jednotlivým témam nasledovala rozsiahla diskusia.

Členovia BELC sa zúčastnili rokovania aj na úrovni Rady EÚ a diskutovali aj s vedúcou oddelenia poradného orgánu Európsky výbor regiónov Markétou Frankovou a generálnym tajomníkom Petrom Blížkovským. Súčasťou programu bola aj účasť na zasadnutí Európskeho parlamentu. S Martou Jimenez Pumarez členovia BELC

Významné rokovanie na úrovni EK

M. Alberty v Rade EÚ

Po oficiálnom programe v priateľskej debate s podpredsedom EK Marošom Šefčovičom

rokovali o politike EÚ, ale najmä aj o fondoch na podporu kultúry a kultúrneho dedičstva. V rozhovore s Evou Wenigovou rozoberali problematiku fondov EÚ na cestovný ruch, turizmus, eko turizmus a možnosti čerpania fondov. Oblasť školstva, sociálnej oblasti a podpora zamestnanosti boli predmetom rozhovorov s Ivanou Jankovskou. Aktuálne otázky z Európy, sveta, ale aj Slovenska rozoberali s podpredsedom EK Marošom Šefčovičom. „Je veľkým prínosom nielen pre mňa, ako starostu, ale hlavne pre región, môcť prostredníctvom siete BELC tlmočiť naše názory na úrovni EÚ a zároveň aj takýmto spôsobom zviditeľňovať našu malebnú obec.“

S MVDr. Dankou Pavelkovou, veterinárnou lekárkou Bystrej

Veľmi si vážim chovateľov a lásku, ktorú zvieratám dávajú

Do povedomia širokej verejnosti sa dostáva naša obec aj vďaka veterinárnej ošetrovni, ktorú vedie MVDr. Danko Pavelková, podľa klientov odborníčka so srdcom na pravom mieste. Požiadali sme ju o priblíženie jej práce. Z nášho rozhovoru jednoznačne vyplýva, že byť veterinárkou nie je pre ňu len práca, je to jej poslanie.

Danka, čo ťa viedlo k rozhodnutiu ísť študovať práve veterinu?

Už ako dieťa som sa radšej hrala so zvieratkami, ako s bábikami. Najradšej so psami a mačkami. Sliepky a králiky som tak neobľubovala. Od malička bolo mojim snom stať sa veterinárkou alebo chovateľkou exotických zvierat. Ani som netušila, že rozhodovanie bude veľmi jednoduché. Moja mama šla na stretnutie rodičov s výchovnou poradkyňou, ktorá hneď v úvode stretnutia upozornila, že ak by chcel niekto študovať chovateľstvo exotických zvierat, nebude to jednoduché, pretože taká škola bola len v Prahe. A tak som si vybrala veterinu.

Prezradíš nám svoje začiatky?

Ako mladá veterinárka som sa ocitla vo veľkej praxi (hospodárske zvieratá - pozn. red.) a bolo to dosť náročné. V roku 1992 sa rozdelila veterinárna služba na štátnu a súkromnú. Môj manžel už bol členom Komory veterinárnych lekárov Slovenskej republiky. Vedela som, že ako žena by som sa vtedy vo

Archibald je môj spoločník na dlhých vychádzkach v prírode

veľkej praxi neuplatnila, tak sme sa rozhodli spolu si zriadiť veterinárnu ošetrovňu v mieste nášho bydliska a ja som začala s praxou veterinárnej lekárky v Bystrej. Venovať sa malým zvieratám, predovšetkým psom, mačkám, zajacom a drobným cicavcom bolo pre mňa ideálne a podmanilo si ma to. Chovateľov malých, aj exotických zvierat, no predovšetkým psov, pribúdalo.

Aká bola v tom čase diagnostika?

Stavali sme na dobrom klinickom vyšetrení a predpoklade diferenciálnych diagnostík. K tomu nám slúžili laboratórne a röntgenologické vyšetrenia. V tom čase ani sono nebolo bežnou vyšetrovacou metódou.

S akými problémami sa stretávaš pri svojej každodennej práci?

Kedysi, keď som robila vo veľkej praxi, najväčším problémom bola platobná neschopnosť. V malej praxi sa mi občas stane, že mám problém v komunikácii s majiteľom chorého zvieratka. Hovorím mu čo nás čaká, ako budeme problém riešiť, atď..., aj sa tvári, že chápe o čom je reč, pritakáva, ja pokračujem v podrobnostiach a napokon položí otázku, z ktorej vyplynie, že nič nepochopil alebo ma nepočul a ide me odzovnu. Snažím sa zvoliť jednoduchší spôsob podania, ale stáva sa aj to, že majiteľ nie vždy chce počuť čo bude, ak ide o zložitejší problém. Ale je veľmi dôležité, aby pochopil aj on ako zvieratku pomôžeme.

Čo je na tvojej práci najkrajšie?

Vyliečený pacient. Najväčšiu radosť pociťujem, keď svojho klienta vyliečim a on môže vďaka tomu naďalej viesť spokojný zvierací život. Vtedy sú spokojní aj jeho majitelia. Teší ma aj to, že veterinári, ktorí ťaháme spolu už zhruba tridsať rokov, úzko spolupracujeme a zastrešujeme aj veterinárne služby. Dúfam, že aj naši mladší kolegovia budú v tejto tradícii pokračovať.

Danka, spomínaš si na nejaký kuriózný prípad zo svojej praxe?

Nájdu sa aj kurióznejšie prípady, keď mi prídu napríklad do ošetrovne s hadom. Často zažívame úsmevné príhody pri určovaní pohlavia mačky či kocúra. Pre mňa jedným z najkurióznejších prípadov

Dokáže nás zabaviť, ale aj poriadne unaviť

Náš pätnásťročný Herbert robí radosť celej rodine

Sviatočná idylka

Goldu k nám priviaval osud. Majitelia ju vyhodili na ulicu, našla si nás a už je doma

► bola akútna slepota u fenky a prístup jej majiteľa. Po informácii, že psík oslepol navždy, by mnohí majitelia uvažovali o eutanázii, s čím sa ja nestotožňujem. Keď chýba jeden zmysel, vykompenzujú ho tie ostatné. Majiteľ vôbec o tom neuvažoval, fenku si ponechal. Stará sa o ňu dodnes a ona mu robí skvelú spoločničku na každodenných dlhých prechádzkach. Teší ma ten pozitívny prístup. Majitelia zabezpečujú fenke pohodový život a ona im to odpláca neskonalejšou láskou.

Predstavíš nám aj svoje zvieratká?

Sobášom s mojím manželom som získala do vienna neapolského mastína. Bol to psík, ktorý sa veľmi nehodil do našich podmienok, takže neskôr sme sa preorientovali na plemeno vhodné do nášho prostredia. Kúpili sme si fenku landseera. V danom čase môj klient nezvládal chov labradora, bol to pomerne mladý „papierový“ pes Bary, ktorý si ma vybral a stal sa súčasťou nášho života. Barymu sme prikúpili partnerku, tiež labradorku Bony a vďaka nim sme vychovali tri generácie labradorov, ktoré tu s nami roky žili a vyrastali s našimi deťmi. Keď boli deti malé, chceli sme kravu, ktorá bude dávať mlieko. Zabezpečili sme si teliatko plemena jersey, dali sme mu meno Srnka a vychovali kravu, ktorú sme mali jedenásť rokov. No a našim „rodinným príslušníkom“ je aj pytný albinotický, volá sa Herbert a má pätnásť rokov. Chovali sme aj ovce, kozy, ošípané. Už jedenásť rokov

tvorí neodmysliteľnú súčasť nášho života pyrenejský horský pes Archibald. Je to môj spoločník na dlhých vychádzkach v prírode, snažím sa udržať ho čo najdlhšie vo forme.

S akými problémami chodia do ošetrovne najčastejšie psíčkari?

Najčastejšie ide o zdravotnú prevenciu, vakcináciu, odčervenie. Som rada, keď sú zvieratká zdravé. Zo zdravotných problémov je to najmä gastroenteritída, rôzne interné problémy, vzrastajú dermatologické choroby a alergie. Diagnostiky sú niekedy zdĺhavé, finančne náročné a komunikácia s majiteľom, ako som už spomenula, niekedy zložitá. Najlepšie sa mi v takýchto prípadoch komunikuje s majiteľmi, ktorí sami trpia alergiou (s úsmevom).

Streťávaš sa v súčasnosti s novými chorobami zvierat alebo rozdiel v porovnaní s minulosťou je len v možnosti využitia špeciálnej diagnostiky, ktorá vtedy nebola?

Doba prináša nové choroby, ako som už spomenula, sú to najmä alergie, infekčné ochorenia, dermatologické ochorenia. V porovnaní s našimi začiatkami sa rozšírili laboratórne služby, k určitým diagnózam môžeme využiť aj špeciálnu diagnostiku. V špeciálnych klinikách je k dispozícii vyšetrenie RTG, SONO, CT, MRI. Je to často finančne náročné a niekedy je problém dostať sa na vyšetrenie, ale nepochybne špeciálna diagnostika znamená krok vpred.

renia nákazy, kde zvieratá hynuli. Všetky som oplakala. Postupne som prišla na to, že východiskom je len zmieriť sa s tým. Či ide o človeka alebo o zviera, nie sme nemsrteľní. To zvieratko má kratšiu „dobu existencie“ na tomto svete ako my. Pri rozhodovaní o eutanázii je niekedy veľmi ťažké posúdiť situáciu. V anamnéze je potrebné správne zhodnotiť, kedy je už život pre zvieratko trápením. Týka sa to napokon aj mojich vlastných zvierat. Mali sme pätnásť rokov maltezáčku Amálku, keď prišiel jej čas, musela som to urobiť. Stálo ma to veľa úsilia, ale zvládla som to. Mám aj klientov, pre ktorých mám slabosť a keď nastane ten smutný okamih, veľmi sa premáham, aby som neplakala.

Čo odkážeš majiteľom zvierat?

Veľmi si vážim majiteľov zvierat a lásku, ktorú im dávajú. Je to taká spätná väzba. Odkazujem im, aby sa tešili z každého spoločne prežitého dňa. Život je veľmi krátky a určite prídu aj menej šťastné dni, ktoré prinesú starosti. Preto nepremárnite ani jednu chvíľu, keď môžete byť navzájom šťastní. A to platí nielen vo vzťahoch so zvieratami, ale aj medzi ľuďmi.

O. Kleinová

Zvieratá liečiš, ale prichádzajú aj chvíle, keď musíš povedať majiteľom zlú správu. Dokážeš sa odosobniť?

Ako mladá veterinárna lekárka som vstúpila do praxe v čase ší-

Ako správne vytriediť obaly od čokoládových výrobkov?

V roku 2022 zjedol každý obyvateľ Slovenska v priemere 4 kg čokoládových výrobkov.

ENVI PAK

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

Naše na pamäť nasledujúce pravidlá:

- Snažte sa odpad roztriediť už v obale, vráťte ich do predajce.
- Každý odpad má svoju farbu: modrá (papier), žltá (plast), červená (sklo), zelená (textil), hnedá (organický odpad).
- Len vytriedený odpad sa dá zhromaždiť a recyklovať.
- Trieditie odpadu, najmä na túto veľkosť, je dôležité, pretože týmto spôsobom sa znižuje množstvo odpadu, ktorý sa musí vyhrobovať.
- Odpad sme od nás prijali do triedenia, ďakujeme.

www.triedime.sk   www.envipak.sk   www.vezmisi.ma

Spomíname na svojich rodákov

Odišiel pred dvadsiatimi rokmi

Dňa 16. marca uplynulo dvadsať rokov odvtedy, ako nás opustil náš rodák, významná osobnosť našej obce, Ing. Marián Kováčik. Bol to básnik hravosti jazyka a rýmu, objavnej metaforickej a básnickej vynachádzavosti. Jeho dielo predstavuje svojbytný vklad do súčasnej slovenskej poézie svojím špecifickým, básnickym presným a jazykovo úsporným videním skutočnosti. Ťažiskom jeho poetického diela je intímna ľúbostná lyrika, v oblasti detskej literatúry sa predstavil zbierkami humorne ladených básničiek, deťom tiež adresoval televízne a rozhlasové hry, ako dramatik popri spolupráci s televíziou a rozhlasom upravoval divadelné hry. Narodil sa 20. mája 1940 v Bystrej. V rokoch 1954 - 1958 študoval v Priemyselnej škole elektrotechnickej a spojovej v Banskej Bystrici. Prvé básne publikoval v Smene a v Mladej tvorbe. Z tohto obdobia pochádza spomienka Ľubomíra Feldeka, ktorý sa na jar 1958, na stretnutí so stredoslovenskými autormi v Banskej Bystrici, spoznal so študentom elektrotechnickej priemyslovky, ktorý mu podal modrú písanku plnú básní. Na štítku bolo napísané Marián Kováčik. Už prvá báseň, ktorú si z jeho písanky prečítal, Feldek očarila. Veď aj on bol vtedy ešte študent a tak sa skamártili. Vysokoškolské vzdelanie

Marián Kováčik s rodičmi

získal na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, odbor fyzika pevných látok. Jeho debut, zbierka básní Súradnice, vyšiel v roku 1963. Po promócii v decembri 1963 nastúpil ako asistent na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Po absolvovaní šesťmesačnej vojenskej služby odišiel do Bratislavy na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského, kde pôsobil ako odborný asistent na katedre experimentálnej fyziky. Po normalizácii žil Marián Kováčik bokom od literárneho diania – normalizačné opatrenia sa nedotkli ani

jeho existencie, ani vnútornej slobody. A bol by možno na literárne dianie aj celkom zabudol, keby si ono nespomenulo naňho. Keď dostal ponuku na post vedúceho redaktora časopisu Romboid, začali sa mu hlásiť potenciálni zástupcovia i radoví redaktori. Kováčik mal už iba jeden problém – zájsť na Bystrú a získať súhlas rodičov s jeho rozhodnutím. Síce boli hrdí na to, že dali svetu experimentálneho fyzika, ale rýchlo sa zmierili aj s tým, že toho fyzika ešte viac potrebuje slovenská literatúra. Tak sa stal Marián Kováčik od roku 1976 vedúcim redaktorom Romboidu a v tandeme

s Pavlom Vilikovským obnovil jeho dobrú povest'. Pri úpadku Slovenských pohľadov to bol dlhé roky jediný dôstojný časopisecký stánok slovenskej literatúry za normalizácie. Marián Kováčik sa definitívne ponoril do literatúry a opustil fyziku. Vydal zbierky Železo a iné básne (1978), Pramienok (1980), svojrázna biografia Medzimesto (1983) vyšla po štvrtýždňovej autorskej koncentrácii. Pre deti vydal Presýpacie hodiny, Vrabeceda (1991) a iné. Písal pre televíziu a rozhlas. V rokoch 1979 – 1984 bol súčasne riaditeľom festivalového výboru Bratislavskej lýry. Neskôr pracoval ako zástupca generálneho riaditeľa Sekcie umenia Ministerstva kultúry SR, istý čas aj ako generálny riaditeľ Národného centra pre audiovizuálne umenie na Ministerstve kultúry SR. Na rozhraní tisícročí nebol osud Kováčikovi priaznivo naklonený. Stratil zamestnanie, poslanie našiel vo vydavateľstve Slovenskej akadémie vied (SAV) Veda v Bratislave. Najprv pôsobil pri zriadení predajne vedeckej literatúry, neskôr prevzal, ako hlavný redaktor, časopis Správy SAV. Akademickému bulletinu dal novú štruktúru a dizajn. Príspevky získaval svojím presvedčovaním: „zachovajte dobrý mrav, publikujte v Správach SAV“. Zomrel 16. marca 2004 v Lehniciach.

Sto rokov od výstavby prvej zvonice v obci

Bola postavená v roku 1924 pri kostole, na pozemku darovanom Jánom Kúthom. Dva nové zvony boli kúpené zo zvonolejárne Alojza Kurbela z Trnavy. Dovezené boli 28. apríla 1924 železnicou. V kronike obce je záznam, že na ich kúpu sa skladali farníci. Manželské páry po 130 korún, vdovci a vdovy po 65 korún. Cirkevný výbor sa uzniesol, že cirkevníkom, ktorých otcovia nechceli prispieť, nebolo dovolené zvoniť na pohreb, ani členom ich rodín, kým si nezaplatili túto pozdižnosť. Drevená zvonica patrila roky medzi skvosty obce. Zub času však nahlodal jej drevené časti a narušil aj statiku stavby. Došlo tak k poškodeniu zvonov. Z bezpečnostných dôvodov ju už nebolo možné používať a tak zvonica prestala slúžiť svojmu účelu. Na

podnet cirkevníkov sa začali úvahy o jej rekonštrukcii, prípadne o výstavbe novej zvonice. Zbierka na tento účel sa začala v roku 2007, po malých čiastkach sa postupne do roku 2013 dostali k čiastke 6 tisíc eur. To už bola suma, pri ktorej mohlo padnúť definitívne rozhodnutie. Dňa 10. mája 2014 členovia DHZ rozoberali zvonnicu. Jediné, čo bolo možné použiť, aj to len ako výplň pre novú zvonnicu, boli pôvodné kamenné základy. Po rozobratí pohľad na prázdne priestranstvo, kde deväťdesiat rokov stála zvonica, vyvolával vo farníkoch zmiešané pocity. Nostalgiu striedal radostný pocit, že azda sa zvony opäť čoskoro rozozvučia. A stalo sa tak 28. októbra 2014, po vysvätení novej zvonice dekanom Jozefom Fričovským.

Roky patrila medzi skvosty obce

Vypaľovanie je každoročným problémom

V jarnom období je jednou z najaktuálnejších tém hrozba požiarov pri vypaľovaní trávy. Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov hovorí jasnou rečou - vypaľovanie porastov bylín, kríkov a stromov je pod hrozbou vysokých sankcií prísne zakázané. Za porušenie tohto zákazu hrozí podľa zákona

právnickým osobám pokuta až do výšky 16 596 eur, fyzickým osobám do výšky 331 eur, resp. v blokovaní konaní až do výšky 100 eur. Právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom je podľa § 8 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov zakázané najmä: vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov, zakladať

ohneň v priestoroch a na miestach, kde by mohlo dôjsť k vzniku požiaru, spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru. Fyzickým osobám je podľa § 14 ods. 2 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov zakázané najmä: fajčiť alebo používať otvo-

rený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov, zakladať ohneň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu. Napriek tomu sa každý rok nájdu „snaživci“, ktorí zákon vedome, či nevedome porušujú. K vzniku požiarov dochádza nielen neobľúbivosťou pri zakladaní ohňov v prírode, hraní detí so zápalkami, odhadzovaním nedopalkov pri fajčení, ale aj podcenením okolností pri „riadenom vypaľovaní“ a tiež úmyselným podpaľáctvom.

Vypaľovanie trávy je každoročným problémom. Preto dôrazne upozorňujeme na zákaz vypaľovania suchej trávy, ktoré je u nás veľmi rozšírené. Je príčinou vzniku veľkého množstva požiarov so značnými materiálnymi škodami, často pri nich dochádza aj k vážnym zraneniam osôb. Niekedy si takýto požiar vyžiada tú najvyššiu daň – ľudský život a to najmä z radov dôchodcov. Je to napríklad ľudská pohodlnosť - ľudia sa o svoj majetok celý rok nestarajú a na jar starú suchú trávu, či drobné krovie bez vlastnej veľkej námahy zlikvidujú. Problémom je aj nedostatočné právne vedomie, neznalosť platných právnych predpisov, ktoré túto činnosť zakazujú.

Aj naši hasiči zasahovali pri náročnom požiari na Gápľi niekoľko dní

Vo Vydrowskej doline je vstup obmedzený

Tohtoročné otvorenie XXII. Letnej turistickej sezóny v Lesníckom skanzene vo Vydrowskej doline v Čiernom Balogu sa neuskutoční. Tradičné podujatie Deň stromu sa presúva do Topoľčianok z dôvodu nepriaznivého stavu lesných porastov zasiahnutých lykožrúťovou kalamitou a s tým súvisiaci nevyhnutný vývoz drevnej hmoty cez skanzen. Na svojej webovej stránke o tom informujú Lesy SR š.p. Zároveň apelujú na ľudí, aby zvýšili opatrnosť pri pohybe v tejto oblasti a rešpektovali návštevný poriadok platný pre tohtoročnú letnú turistickú sezónu. Ak sa budú návštevníci

pohybovať po chodníkoch a na parkovisku pred vstupom do areálu skanzenu, musia podľa Lesov SR dávať pozor na niekoľko obmedzení: „V priebehu pracovného týždňa, pondelok až piatok, neodporúčame vstup do areálu lesníckeho skanzenu. Pohyb v lesnom poraste je iba na vlastné riziko. Cez soboty, nedele a v sviatky, keď v dolinách nebudú pracovné čaty spracovávať kalamitu a nebude odvoz dreva, môžu návštevníci využívať prístupné miesta skanzenu pri dodržiavaní pravidiel bezpečného pohybu a zvýšenej opatrnosti,“ upozorňujú lesníci.

Jarné upratovanie

OBJEMOVÝ ODPAD

Veľkokapacitné kontajnery budú pristavené nasledovne:

9. až 11. apríla 2024

- pri stojisku oproti penziónu Duhový pstruh
- pri parkovisku pri Bystrianskej jaskyni

Medzi objemový odpad patrí napr. starý nábytok, umývadlá, kuchynské linky, koberce, linoleá a pod. Do objemového odpadu nepatrí bioodpad zo záhrad – tráva, listie, konáre a kmene, odpad z čistenia ulíc, elektronika, papier, sklo a pod.

ZBER ELEKTROODPADU

Dňa **3. apríla 2024** sa v našej obci uskutoční zber elek-

troodpadu. Nepotrebnú elektroniku a spotrebiče prineste k obecnému úradu alebo vyložte k hlavnej ceste pred dom najneskôr do 13. hodiny.

ZBER TEXTILU

Textil môžete odovzdať v Obecnom úrade v Bystrej, najneskôr **3. mája 2024**, uložený v čistom vreci.

Zbierame čistý, nepoškodený textil, odevy, bytový textil, obuv, kabelky, hračky, bižutériu, opasky, paplóny z peria a vankúše.

Do zberu textilu nepatria staré plesnivé textílie, stará poškodená obuv, ani koberce a matrace a obyčajné paplóny.

Zábava trvala až do rána bieleho

Ako už býva každoročne dobrým zvykom, Dobrovoľný hasičský zbor Bystrá (DHZ) opäť zorganizoval tradičnú fašiangovú zábavu. Tohtoročná sa uskutočnila 10. februára. Predchádzal jej mesiac intenzívnej prípravy programu, ktorý zostavovali Martin Alberť, Peter Rafaj a Milan Boháč. Prípravy spočívali v zostavení textu pre účinkujúcich, príprave kulis, skompletizovaní programu a samotnom nácviku. Málokto vie odhadnúť, koľko času a námahy je za hodinovým kultúrnym programom. O to viac si tí, čo ho dokážu zostaviť, pripraviť a nacvičiť, zaslúžia veľkú vďaka a náš obdiv.

Tohtoročný príbeh sa začal ako tradične príchodom smútočného sprievodu, ktorý niesol kríž a truhlu s basou. V popredí kráčal farár a miništranti. Nasledoval príhovor farára, kedy nie náhodne vypadla električka, aby sa mohol vymeniť farár Martin za farára Milana. Po opätovnom zažatí svetla nasledovali vtipné veršovačky na aktuálne spoločenské témy a humorné historky zo života hasičov v podaní Milana.

V zákulisí už účinkujúci pripravovali indiánsku scénu. Winnetou v podaní Martina Albertyho, Old

Ďakujeme vám za dobrú zábavu

Shatterhanda stvárnil Braňo Pavelko, Nšo-či Daniela Kubizniaková, Ribanu si zahral František Komora, Sama „Kukinsa“ Jozef Kukuľa, „Tangua“ Tomáš Komora a Pantera Marek Vaňo. Rozprávač, alias Klei

Petra, bol Milan Boháč.

Nasledovala scénka „U doktora“, ktorou zabavili prítomných Branislav Pavelko, Marek Vaňo a Radoslav Švantner.

Už tradične na fašiangy prichá-

dza na scénu hudobný hosť večera, no tentokrát boli dvaja. Hanka Zagorová (Milan Boháč) a Drupi (Martin Alberť), ktorí interpretovali pieseň Setkání. Nasledovala inzercia a pokračovali vtipné veršovačky. Vyvrcholením programu bolo pochovávanie basy.

Tento rok bola účasť hostí na zábave mierne nižšia, ako po iné roky z dôvodu chrípky, ktorá vo fašiangovom období vyčíňala naplno, no na kvalite zábavy to rozhodne neubralo. Pekným gestom od účinkujúcich bolo rozhodnutie zriecť sa svojho podielu za účinkovanie v programe v prospech hasičov a venovať ho do spoločnej pokladnice.

Aj touto cestou by sme sa chceli poďakovať za sponzorské dary do bohatej tomboly. Vďaka patrí aj manželom Komorovcom, ktorí sa zhostili tak, ako po iné roky, predaja v bare a ďalším členom DHZ, ktorí pomohli s výzdobou sály a upratovaním. Fašiangová zábava v Bystrej má dlhodobú tradíciu a úspech, vďaka zánietenosti ľudí, ktorí program „pochovávanie basy“, každý rok pripravujú. Aj tento ročník mal veľký úspech, o čom svedčia pozitívne ohlasy prítomných hostí, ktorí sa zabávali až do skorých ranných hodín.

Nataša Boháčová

Vážení priaznivci hasičského športu a Dobrovoľného hasičského zboru v Bystrej

Každý z nás platí štátu dane a raz ročne môže svoje 2 percentá z odovzdanej dane darovať. Tento malý finančný prostriedok sa dá poukázať všetkým dobrovoľným združeniam na Slovensku, ktoré sú zaregistrované na poberanie 2 percent z dane. Sme Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) patriaci pod obec Bystrá a fungujeme tak od roku 1933. Počas tohto dlhého obdobia bolo našou hlavnou činnosťou pomáhať občanom pri požiaroch, povodniach, ale aj kultúrno-spoločenskú činnosť. Od roku 2010 sa mladá generácia našej organizácie začala viac zaujímať o hasičský šport. V dnešnej dobe je hasičský šport už jednou z hlavných náplní našej činnosti počas hasičskej sezóny. Preto, aby sme mohli naplno využiť náš po-

tenciál a záľubu pre tento novodobý šport, rozhodli sme sa v roku 2014 založiť Občianske združenie DHZ Bystrá ŠPORT, ktorého hlavná náplň a činnosť je hasičský šport.

Dnes môžeme povedať, že každou sezónou sa v tomto športe posúvame na vyššiu úroveň. Aj tento šport, tak ako väčšina športov, si vyžaduje nemalé finančné nákla-

dy. Športová výstroj a vybavenie na to, aby sme dosiahli úroveň už vyspelých regiónov, kde je tento šport už roky veľmi populárny, sa pohybuje v tisíckach eur. Boli by sme preto vďační, keby ste našim, ale aj vašim športovcom v hasičskom športe poukázali 2 percentá. Rozhodnite o svojich peniazoch sami. Poukázaním 2 percent z dane sa žiadnym spôsobom neznižuje príjem darcu. Uvedené prostriedky sú odvádzané z dane, ktorú vy (prípadne iný darca) musíte odvieť štátu. V prípade neurčenia adresáta vyhradeného 2 percentám dane, tieto peniaze pôjdu do štátneho rozpočtu.

S pozdravom a vďakou:
Členovia a členky DHZ Bystrá
a DHZ Bystrá ŠPORT, o.z.

INZERCIA

Moderná, dvojdráhová kolkáreň
v srdci Nízkych Tatier

BYSTRÁ www.bystra.sk
KOLKÁREŇ

TO PRÁVE MIESTO PRE VÁŠ RELAX A ZÁBAVU

- oddych s rodinou
- firemné akcie
- zábava s priateľmi
- turnaje...

KOLKÁREŇ V PREVÁDZKE DENNE

len na objednávku (nutná včasná telefonická rezervácia)

Vážení návštevníci, je nutné doniesť si vlastné prezuvky (čisté, so svetlou podrážkou), nakoľko z hygienických dôvodov prezuvky nepožičiavame!

Tešíme sa na Vašu návštevu

centrum obce - oproti parkoviska pri Obecnom úrade

REZERVÁCIE & INFO

správca kolkárne: Milan Boháč
tel.: +421 902 259 188

Kolkáreň Bystrá

Záchranári informujú

Počet zásahov príslušníkov Horskej záchranej služby (HZS), ako vyplýva z tlačovej správy, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi opäť vzrástol. V minulom kalendárnom roku (2023) zasahovali horší záchranári vo všetkých oblastných strediskách 2 965-krát. V porovnaní s rokom 2022 vykonali o 334 zásahov viac. Až 1 998 z celkového počtu zásahov bolo vykonaných na lyžiarskych tratiach, takže 967-krát vyrazili záchranári na pomoc pacientom v horskom teréne. Zo šiestich oblastných stredísk boli príslušníci ZHS najčastejšie požiadaní o pomoc v Nízkych Tatrách. Zasahovali 1 289 – krát, z toho 1 119 zásahov bolo na lyžiarskych svahoch. Toto číslo je alarmujúce a nehovorí len o fakte, že v tejto lokalite sa nachádzajú najnavštevovanejšie lyžiarske strediská,

ale najmä o správaní sa lyžiarov, ich skúsenostiach na trati a tiež o pohybe v teréne v nevhodných poveternostných podmienkach. Z celkového počtu záchranných akcií v roku 2023 takmer v polovici prípadov pomáhali záchranári „domácim“. Podľa štátnej príslušnosti vedú štatistickú tabuľku občania Slovenskej republiky (48,63 percenta). V prípade 19,36 percenta zásahov žiadali o pomoc Poliaci a 10,12 percenta Česi. V minulom roku príslušníci HZS pomohli turistom, lyžiarom a návštevníkom hôr z 34 krajín sveta (vrátane Slovenska). Aj keď väčšina zásahov bola úspešná, hory si v minulom roku vyžiadali 22 obetí. Z toho 12 osôb zahynulo vo Vysokých Tatrách.

(TASR)

Naši hasiči nezaháľali ani vo sviatočné dni

Vianoce boli poznamenané rozmanitým charakterom počasia. Pred Štedrým dňom aj našu obec postihla poriadna snehová nádielka, ktorá zapríčinila kalamitu a extrémne veterné počasie spôsobilo aj pády stromov. Keďže obec má na údržbu miestnych komunikácií a chodníkov k dispozícii len jedného pracovníka, na fréze i malotraktore bolo po obci počas sviatočných dní často vidieť starostu

tu Martina Albertyho. Taktiež tvoril neodmysliteľnú súčasť kolektívu obecných hasičov, ktorí mali plné ruky práce pri odstraňovaní popadaných stromov, ale pomáhali aj pri údržbe zľadovateľných chodníkov.

Z výjazdov DHZO Bystrá vyberáme:

Dňa 21. decembra 2023 prijali výzvu operačného dôstojníka na vykonanie výjazdu v súvislosti s popadanými stromami na hlavných ťahoch v obci a blízkom okolí, ale aj na horskom priechode Vagnár. V Brezne a v okolí. Svoj výjazd posádka dokončila po 4. hodine ráno.

V podvečer 23. decembra, krátko po 18. hodine, naši hasiči opäť na základe výzvy operačného strediska vyrazili k výjazdu na odstraňovanie popadaných stromov na hlavných ťahoch medzi Bystrou a Tálami, ale aj medzi Bystrou a Mýtom pod Ďumbierom. Jednotka sa plynulo presunula k spadnutým stromom pred Bystrou v smere z Valaskej, časť Piesok. Krátko po odstránení prekážok padli ďalšie veľké stromy, ktoré úplne zablokovali hlavný ťah na ceste I/72. Cez operačné stredisko si na pomoc privolali posily z OR HaZZ Brezno

a DHZO Valaská. Nakoľko bolo nutné odkloniť aj cestnú premávku, privolaní boli aj príslušníci policajného zboru. Cesta bola uzavretá viac ako hodinu a hlavný ťah bol neskôr sprejzdnený. Uplynulo pár minút od návratu hasičov na základňu a opäť vyrážali. Tentokrát do obce Jarabá, kde spadol strom.

Dňa 27. decembra bola zasahová jednotka privolaná k malému vodnému toku, ktorý sa vybrežil

v zákrute na ceste I/72 v našej obci. Po príchode na miesto členovia jednotky prečistili odtokový rošt a spriechodnili odvodňovací kanál, upchatý pieskom a kameňmi.

Dňa 30. januára pri Wellness hoteli Bystrá došlo k nakloneniu stromu, ktorý ohrozoval ľudí a prístrešok pre hostí. Pomocou lanovej techniky jednotka zabezpečila strom proti pádu a postupne ho odstránila.

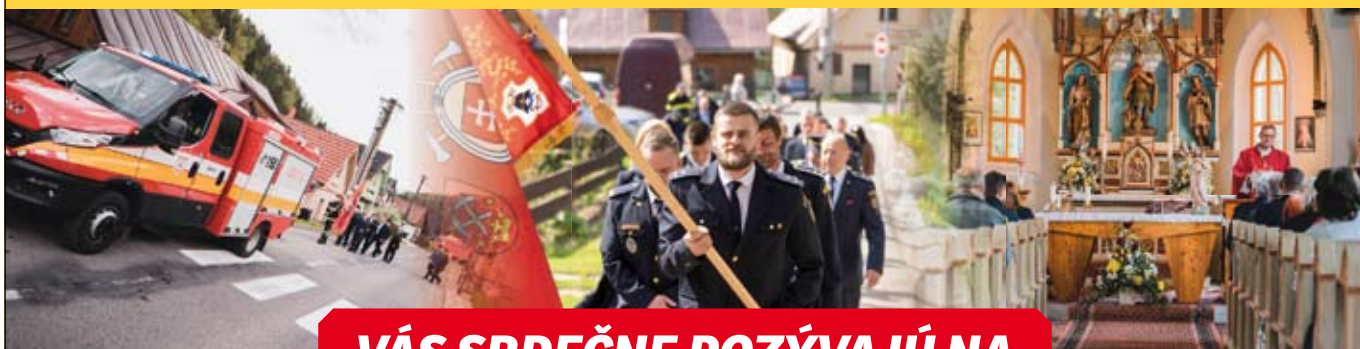
Členovia DHZ pomáhali aj pri po-
sope chodníkov

Odstraňovať popadané stromy nebolo vôbec jednoduché

**OBEC BYSTRÁ
a DOBROVOLNÝ HASIČSKÝ ZBOR
BYSTRÁ**

VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA

OSLAVU SVIATKU SV. FLORIÁNA

**patróna hasičov
a Rímskokatolíckeho kostola**

NEDEĽA 5. MÁJA 2024

PROGRAM:

**10:00 Slávnostná sv. omša v Rímskokatolíckom kostole
sv. Floriána v Bystrej, za účasti členov
Dobrovoľného hasičského zboru Bystrá**

**11:00 Sprievod k soche sv. Floriána,
položenie venca k soche (pri kolkárni)**

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

BYSTRÁ
Stred Slovenska

www.bystra.sk

BYSTRÁ
Stred Slovenska

BYSTRAN – občasník obyvateľov a priateľov obce • Vydáva: Obecný úrad Bystrá, č. 61, 977 01 • IČO: 00 647 853
E-mail: noviny@bystra.sk • Redakcia: Mgr. Oľga Kleinová • Foto: Michal Helebrandt • Grafická úprava a tlač: ALPE69 s.r.o. • Ročník: 3.
Číslo: 1/2024 • Dátum vydania: 20. marec 2024 • Zadarmo do každej domácnosti • Evidenčné číslo: EV 6105/23/PTI • ISSN: 2730-0617